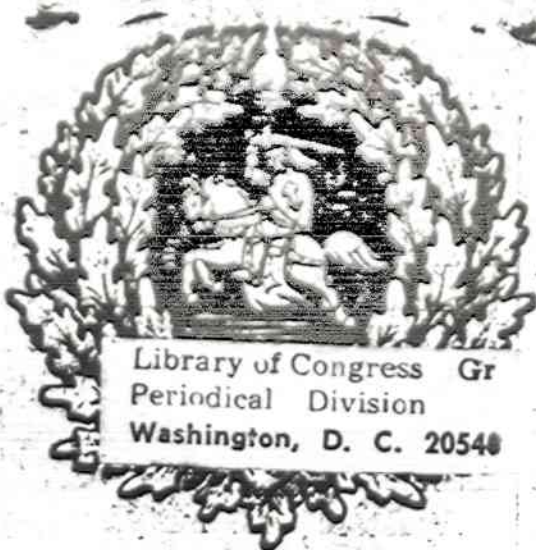

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXXII

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, September 5, 1985

Nr. 97

KOMICIUS KOBĖJ SUPLIEKĖ AMERIKIEČIUS

ATLANTO DUGNE RASTAS 1912 METAIS
NUSKENDUSIO "TITANIKO" LAUŽAS

Šalia Naujosios Scotijos 13,120 pėdų gilumoje sulūnufotografuotas "Titanikas"

PARYŽIUS, Pr. — Praeitą pirmadienį Amerikos ir Prancūzijos ekspedicija vakarų Atlanto dugne surado 1912 m. nusken-dusio "Titaniko" laužą.

Prancūzai vandens bangas siūsdami nustatė liksusinį britų keleivinį laivą 1912 metų balandžio 14 dienos vakarą, kai ne-puskeistas keleivinis laivas užplaukė ant milžiniško ledo kalno, kurio aštrus ledo spyglys pradūrė laivo šoną.

"Titanikas" plaukė šiaurės Atlantą, lauždamas ledus ir be-sistumdamas pirmyn. Laivo ka-pitonas Izidor Straus buvo įsi-kinęs, kad laivas neukskės. Jis žinojo, kad Newfoundland pakraščias buvo pilna ledų, bet galingas laivas juos trūškino ir ėjo pirmyn. Bet kai laivas už-plaukė ant milžiniško ledo kal-no ir nepajėgė jo sulaužyti, o kieti ledo spygliai pradūrė "Ti-taniko" šoną, tai jau buvo vėlu. Besiveržiančio į vidų vandens nepajėgė sulaužyti.

Amerikiečiai pajėgė nufoto-grafuoti laivo likučius ir nufotografuoti gulintį laivą. Lai-vas yra 13,120 pėdų gilumoje. Lai-vo buvo daug kabinų, britų us-tovų. Jie nesėkmingai vėdinti, neišskendę kabinų su laivais. Aiš-kačiuota, kad žuvo 1,500 keleivių.

Laivo septyniolika metų po to-gybių, kuras ten sodojo, su-žavėjusių britų ir vakarų Euro-pos turistų. Britai atriko rei-kalingus žemėlapius, kad nie-kas prie "Titaniko" neprieitų ir brangenybių neisneštų. Britai visą laiką buvo, kad ka- nors prie "Titaniko" neprieitų ir brangenybių neisneštų, kaip tai padarė su italų keleiviniu laivu.

"Titanikas" turėjo 4 kaminius ir labai stiprų šilumą, kuris su-mė laivą. Kap. Strauss afsisakė lipiti iš kėstančio laivo, šalia jo atsislojo ir jo žmona ir abu nus-kendo į gylį.

M. THATCHER KEIČIA
KABINETĄ

LONDONAS, Angl. — Angli-

jos premjerė Margaret Thatcher jau prieš kelis mėnesius rengė-si padaryti pakeitimus ministe-rių kabinete. Premjerė kalbėjo, bet nieko nedarė. Tikrai praeitą savaitę, kai pirmuose rinki-muose darbiečiai gavo daugiau balsų, negu premjerė Thatcher, tai pirmadienį pakaitos jau buvo padarytos.

Pirmoj vietoj pakeistas vidaus reikalų sekretorius, Leon Brittan. Lietuvos kilmės britas. Jis buvo veiklus vidaus reikalų politikas. Dabar jis paskirtas britų pramo-nės sekretorium. Manoma, kad jam pavyks paveikti Anglijos pramonininkus, pradėti darbus dabar laikomose tuščiose dirb-tuvėse. Ponia Thatcher yra įsti-kinusi, kad jis imsis šio žingnio. Jis yra geras organizatorius.

Britų televizijos vadovybė no-rėjo paruošti platų pranešimą apie šiaurės Airijos vradetas ko-vas, ir turėjo pokalbį su airių vadais. Briton įkino televizijos vadovybę šio pranešimo neda-ryti, nes tai būtų propaganda maistūninkams.

SVIESA PARNIETĖ 4 KO-MUNISTUS

CHICAGO, Il. — Šių metų rugsėjo 5-8 dienomis, Michiga-ne, buvusioje Baciune "Tabor" farmoje vykęs metinis "Sviesos-Santaros" narių metinis suva-žiavimas.

Į suvažiavimą iš paverptos Lie-tuvos pakviesti 4 komunistai, bū-rent.

1. Leonas Noreika, Justo Pa-leckio žentas, Paleckis, įtakin-gas liaudininkų veikėjus, buvo pasiustas į Dimitravos stovyklą, kur jis įstojo į komunistų parti-ją, nieko nepranešdamas vals-tiečiams liaudininkams. Jis jau ankčiau buvo įtrauktas į Mopra.

2. Algimantas Bučys,
3. Marcellijus Motiekaitis,
4. Alfonsas Erantas, istorikas, gilinantis savo žinias Wisconsi-ne, Madisone, bet dažnai varto "Pasaulio lietuvių" ir kitus leid-i-nių Chicago jezuitų centre.

Stockholmas, liepos 29 d. — Po Taikos ir Laisvės Iš-
vykos jūra, grįžus dalyviai žygiavo į Stockholmo miesto
centrą. Centre lietuvių su Vytautu ir Rimantu Bač-
kiais, iš Prancūzijos. Kairėje D. Bobelienė laiko liet. vė-
liava. Nuotr. M. Samatienės

ERDVĖLAIVIS SĖKINGAI NUSILEIDO MAJORE GENŠER BUVO ARTIMUOSE RYTUOSE

Už pataisymą nepakilusio satelito, pasiuntė Howard
Hugh b-vei \$8,5 milijono sąskaitą

Edwards Air Force Field, Cal. — Antradienio rytą, vos pakilus saulei, erdvėlaivis "Discovery" sėkmingai nusileido Majore dykumoje ir sustojo nurodytoje vietoje.

Erdvėlaivis atskrido iš Pacifi-ko, pasisuko į Majore ir labai ramiai nusileido.

Erdvėlaivį pasitiko skubiai skrendas karo lėktuvas, kuris grįžiantiems laivyno lakūnams nurodė, kur jie privalo nusi-leisti.

Iš Cape Canaveral erdvėlaivis vos praspuko iš dviejų audrų, bet jis sėkmingai pakilo ir įskri-do į reikalingą orbitą.

Astronautai tuojau paleido du satelitus, erdvėje surado lai-vyno satelitą "Leasat", sustab-dė jo sukimas, pritvirtino nau-
jas baterijas ir grįžo į erdvė-laivį.

SUNKIAUSIAS DARBAS —
VAIKŠČIOTI ERDVĖJE

Pats sunkiausias darbas — iš-lipti iš erdvėlaivio, prisiurti prie satelito ir imtis priemonių sus-tabdyti smarkiai besisukantį sa-telitą.

Nusustabdyti sukimas, ne-

Ką šie keturi vyrai gali pasa-kyti Amerikoje studijuojantiems studentams, tuo tarpu dar neži-
via. Paaškęs tikrai po "Tabor" farmos konferencijos.

KALENDORĖLIS

Rugsėjo 5 d. — Šv. Urbonas,
Teisutis, Vargūnas.

Saulė teka 6:18, leidžiasi 7:18.

Labai tvankus, karštas.

KAIRAS, Egiptas. — Vokietij-
jos užs. reikalų ministras Hans
Dietrich Genšer tris dienas pra-
leido Artimuose Rytuose. Jis pra-
leido ištisą dieną su Sirijos pre-
zidentu Hasanu ir pasirašė drau-
giskumo sutartį su Vakarų Vo-
kietija.

Iš Damasko jis išskrido tiesiai
į Kuveitą. Ten praleido dar vie-
ną dieną, išsėdėdamas degalus
Vakarų Vokietijai.

Trečią dieną jis pasuko į Ka-
irą, kur ištisą dieną praleido su
prezidentu Hosin Mubaraku.

Visi žino, kad Genšerio vado-
vauta partija sukėlė didžiausią
nerimą demokratiniame Vokietij-
joje. "Demokratų" partijos mi-
nisteris palaikė ryšius su Mask-
vai dirbančiais agentais. Hans
Landsdorf kiekvieną dieną turi
eiti į teismą ir aiškintis dėl stam-
baus kyšio iš Flick plieno bend-
rovės, o dabartinis finansų mi-
nisteris savo raštiniame turėjo
Maskvos šnipą.

CHIMER ROUGE FAVARĖ
POI POT

BANGKOKO, Thailand. — Iš
Kambodijos atnečiančios žinios
tvirtina, kad nuo rugsėjo 2 die-
nos Pol Pot yra pašalintas iš vy-
riausio kariuomenės vado parei-
gų. Jo vieta perleista buvusiam
Pol Pot pavadojui, kuris ne-
rodė jokios veiklos, kai Pol Pot
buvo visu Kambodijos karo je-
gų vyriausias vadas.

Pagal Pol Pot įsakymą buvo
šimtai tūkstančių Kambodijos gy-
ventojų, kurie buvo verčiami ei-
ti dirbti be jokio maisto, be dra-
buzių ir be atlyginimo. Kas ban-
dė pasipriešinti, tai vietoje bu-
vo nušautas ir paliktas. Pol Pot
norėjo suproletarinti visą Kam-
bodiją, o vėliau sudaryti sąlygas
tam proletariui statyti "socia-
lizmą".

Naujas karo jėgų viršininkas
skelbia, kad Kambodija siekia
demokratinės santvarkos ir pri-
taria kiekvienam krašto gy-
ventojui pagrindines žmogaus
teises.

KOVA TARP LIETUVIŲ IR AMERIKIEČIŲ
EJO LYGIOMIS

Paskutinę minutę Valdemaras Komicius įkrito
į krepšinio skylę

KOBĖ, Japonija. — Praeitą
antradienį Japonijoje Kobės mie-
ste, vyko viso pasaulio universi-
tetų krepšinio rungtynės.

Didžiosios žinių agentūros pra-
neša, kad visų žaidėjų dėmesys
buvo nukreiptas į Amerikos ir
sovietų krepšinio žaidynes.

bet Naujienų redakcijos narys
Juozas Poška, atidžiai radijo ban-
gomis sekęs Kobėj vykusias uni-
versiteto studentų krepšinio run-
tynes, praneša, kad lietuvis krep-
šininkas Valdemaras Komicius
įkrito į krepšinio skylę.

PRASIDĖJO OTTO LANBS-
DORF BYLA

BONA, Vok. — Vakar prasi-
dėjo Otto Landsdorf byla dėl
60.000 dolerių kyšio, gauto iš
Flick bendrovės 1977 m.

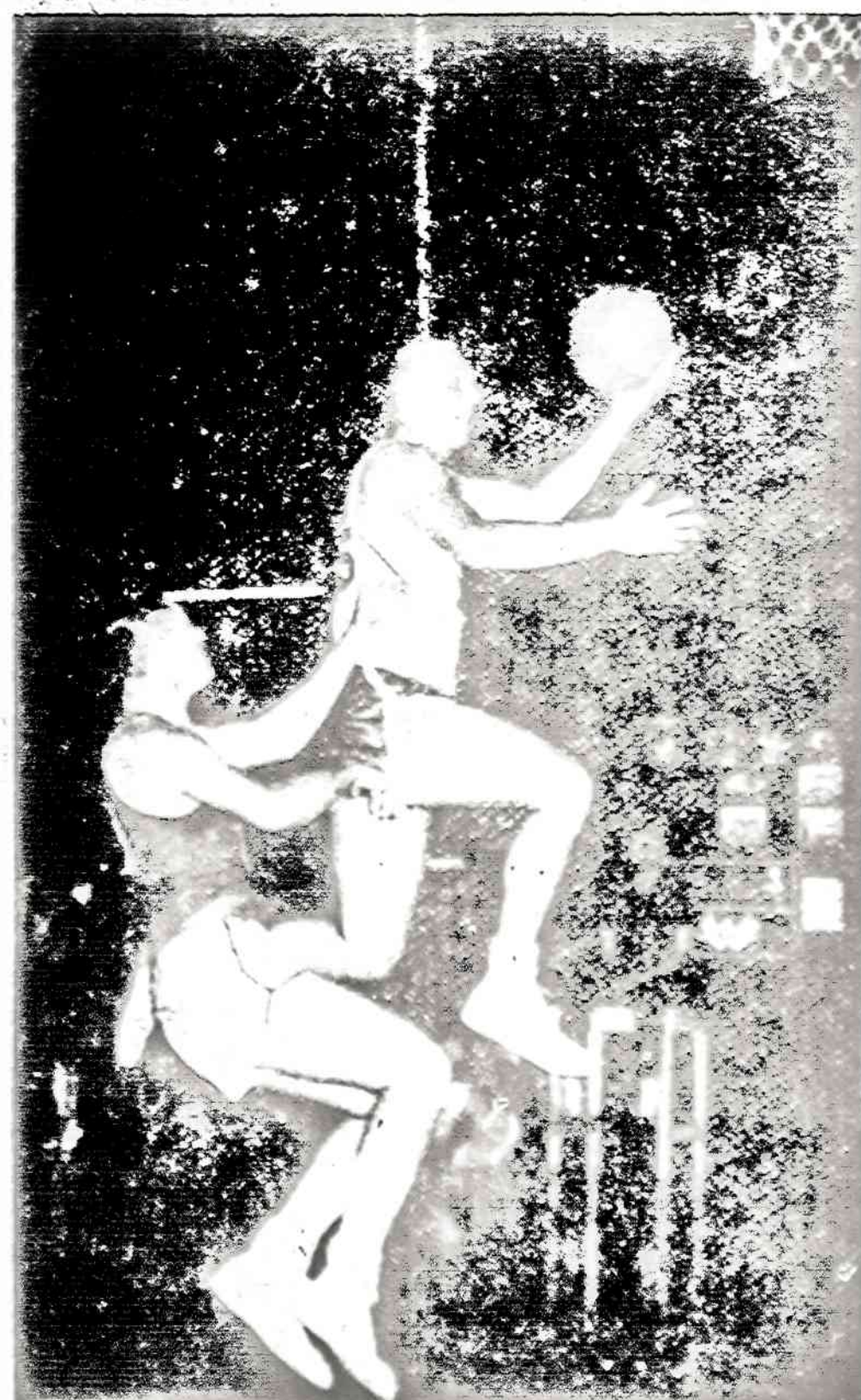
Landsdorf priklausė nedidelei
Demokratų partijos grupei.
Kancelerio Schmidt laikais jis bu-
vo finansų ministras ir važinėjo
Maskvą. Vėliau Tichonovas at-
vyko į Vokietiją ir atvežė Lands-
dorfui jo tėvo Otto Landsdorfo
portretą. Otto Landsdorfo tėvas
Katerinos laikais buvo Vokietij-
jos ambasadorius Peterburge.

Tichonovas paėmė Landsdorfo
paveikslą iš Peterburgo galerij-
os ir atidavė Otto Landsdorfui.

Otto Landsdorf gavo iš Flick
bendrovės \$77.000 kyšį. Bet jis
nenorėjo prie kyšio prisipažinti.
Flicko bendrovė \$77.000 persiun-
tė šiuos pinigus į Landsdorfo są-
skaitą New York. Landsdorfas
ginasi, bet prezidentūra žino,
kad jis pinigų gavo.

Dabar sovietų šnipas įsitaisė
oje pačioje Vokietijos ministerij-
oj, kurią valdė Otto Landsdorf.

— Penki astronautai išskrido
į Texas, kad galėtų papasakoti
savo kelionės įspūdžius.

Universiteto studentų krepšinio žaidynių
vaizdas.

Nepažįstami asmenys paleido kelias bombas į Atė-
nų viešbutį, kuriame buvo apsistoję britai. Jie reikalau-
ja, kad būtų suimti bombas mėtusieji palesti-
niečiai.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarius perteikimas
JONAS DOMAVIČIUS, M.D.

STROKO REIKALAI (4)

Svieskimes paralyžiaus (stroko) reikalų, tarsi būtime Liaudies Universitete, tik tada pajėgsime kiek lengviau sau padėti, būdami gydytojų globoje.

Pensininkams gyvenimiškas reikalavimas.

Jau žinome, kad yra trys svarbiausios paralyžiaus priežastys: Mažakraujė (ischemia), kraujavimas (hemorrhage) ir kraujokamščių užsikimšimas (embolia).

Priklausomai nuo pakenktos vietos žmogaus smegenyse, tai kairė, tai dešinė kūno pusė gali būti paralyžuota, kartu pakenkiant regėjimui ir kalbai.

Sakysime, kad pakenkta esti dešinioji smegenų pusė, tada priešingoji, kairioji kūno pusė tampa suparalyžuota.

Mat, normaliai taip esti, kad nervai iš eina iš vienos smegenų pusės susikryžuoja pakelyje, pereina į kitą kūno pusę.

Išeinantieji nervai iš kairės pusės, pereina į dešinę pusę. Priešingai, išeinantieji iš dešinės smegenų pusės — pereina į kairę kūno pusę.

Laimingesnis gali tas dešiniams, kurio kairė kūno pusė esti suparalyžuojama: joks gali su šine ranka darbuotis.

Leikinas ar nuolatinis paralyžius

Paralyžius gali būti laikinas, ar nuolatinis. Vis tai stroko dydžio paseka. Dar gali būti pakenkta kalba ir profilis, pajėgumas.

Kalbą tvarko kairėje smegenų pusėje, jos priešakinėje dalyje esančios kalbos centras.

Kai kairioji pusė smegenų esti pakenkta (kaip, kad esti pakenkta kalbos centras), tada dešinioji pusė kūno oestis suparalyžuota ir žmogus toks negali kalbėti.

Stipresniam strokui smegenis palietus, žmogus vieną kūno pusę ne tik suparalyžuoja, bet toks ligonis, kaip minėta, negali kalbėti ar žodžių sujungti su jų prasme.

Yrą, be minėto kalbos centro, daugiau centrų, kurie kontroliuoja įvairius kūno veiksmus.

Kai ta, kuri smegenų vieta esti pakenkta stroko, tada sutrinka atitinkami kūno veiksmai.

Kaip jau minėta, kai kalbos centras (kairėje smegenų pusėje) esti pakenktas, žmogaus dešinė kūno pusė ne tik suparalyžuoja, bet toks paralyžius negali ir kalbėti.

Pirmoji stroko priežastis mažakraujė

Dėl sklerozės, prisklerusios arterijos mažiau kraujo patenka į smegenis.

Kraujui esantis peragus riebalų kiekis užkemša dalinai (ar

visai) arterijų nešančių kraują į smegenų spindį. Viena riebalų rūgšis kraujyje vadinasi cholesterolis. Jis yra žmogaus kūne ir tam tikrame maiste pieno riebaluose, gyvulių mėsoje ir riebaluose, kiaušinio trynyje...

Nors paralyžius gali bet kada dienos metu atsirasti, vienos dažniausiai jis pasitaiko naktį: iš ryto vos tik prabudęs žmogus jau nevaldo vienos kūno pusės: rankų, kojų, negali lūpų normaliai sučiupti, jos slenka į vieną pusę (į priešingą nuo suparalyžuotosios, nes sveiki raumenys nutraukia savo lūpų žaumpą).

Daleidžiama, kad naktį žmogui išmintis sumažta kraujospūdis. Tada pamininko smegenyse gali būti nepakankama kraujotaka. Tada gali dėl užsikimšimo kraujagyslių (sukrešusiu krauju kamščiu — trombu) — ir dėl to paralyžius gausis, tai dėl užsikimšimo arterijos toks paralyžius vadinasi trombotiniu (thrombotic stroke), nes kraujokamštis medicinoje vadinamas trombu). Taip trombu vadinamas tik vietoje: kraujagyslių spindulyje atsiradęs kraujo kamščiui. Tai tik pavadinimai, nusakantieji tokio kamščio atsiradimo pobūdį.

Dėl kamščio atsiradimo paralyžiaus išaltis esti, palyginti, geriausia. Po tokios kilmės paralyžiaus ligonis turi daugiausia vil ties išlikti darbingai gyvu. Priešingai, kai kamščio atsiradimo vieta yra pakenkta arterijai už kimšta.

Dėl mažakraujinio ir dėl minėto kamstinio stroko nukentėjam tikra vieta smegenyse. Tokios smegenų vieta aprūpina krauju tam tikra arterija. Dėl to gaunamas tam tikro veiksmo atlikimo sutrikimas.

Kraujo išsiliejimas smegenyse

Imkime iš šitų pensininkų pavyzdį — joms nėra kada nuobodžiauti, linksminant kitus pensininkus Alvudo parengime, Lietuvių sodyboj: lietuviškas dainas dainuoja muzikė Elena Aleknienė-Ivanauskaitė — čia gimusi ir buv. Tautinio ansamblio artistė Anelė Kirvaitytė.

Nuotrauka M. Nagio

Antra iš eilės po didžiausios vienos stroko priežasties yra kraujo išsiliejimas smegenyse. Tai seniau vadinama „apopleksia“. Kitas to išsiliejimo pavadinimas yra smegenyse kraujavimas (cerebral hemorrhage).

Tai trumpas kraujavimas smegenų viduryje, atsiradęs priekinio kumai arterijai smegenyse. Tada irgi ten vietoje sustruko kraujo priekėjimas. Tada smegenys toje vietoje negauna deguonies ir cukraus, gluokozės. Tokio stroko, kaip ir kiekvieno kitokio pasėkoj, mums a veiktos tos kūno dalys, kurias nervuoja išeinantieji iš pakenktos smegenų vietos.

Gausus smegenyse kraujavimas gali pakenkti didelės vietas abiejose smegenų skiltyse. Tada žmogus toks netrukus, nustoją samonės ir miršta. Nuo tokio kraujavimo mirė šio krašto prezidentas F. Rooseveltas.

Nedidelis smegenų kraujavimas, palyginti, geriau pakeliamas. Tokio kraujavimo, smegenyse yra dvi svarbiausios priežastys: pakeltas kraujospūdis ir nenormalumas kraujagyslių sienelių. Dabar turint pakankamus vaistus kraujospūdžio pakėlimui sunormuoti, galima didelę dalimi išvengti minėto kraujavimo smegenyse. Tik reikia, kad pakeltą kraujospūdį savininkai, ypač tokie pensininkai, būdami, reikiamai tvarkytų savo pakeltą kraujospūdį. Pirmiausia toks kraujospūdžio pakėlimas mėginamas tvarkyti be vaistų: trejopai elgiantis: be druskos valgant, pakeltą svorį mažinant ir atsakant. Jūs, mankštinantis, dirbant, tik joki būdu nesėdint. Reikia greitai — kareiviški žingsniai — bent po 45 minutes kasdien kiekvienam pensininkui (jei gydytojas leidžia) pažingsniuoti.

Tik tuos tris dalykus visų pirma išpildžius, pagal reikail gydytojo prirašyti, o pacientui reikiamai imami vaistai gali šiame reikale talkinti.

O kai atsitiks nelaimė, kai kils strokas, tada ligoninėje gydytojas patars kas reikia. Toks pacientas tada žinos, kaip elgtis, tik reikės (tikiam) save priversti pildyti gydytojo nurodymus.

Dabar ne Rooseveltui latkai turima gerų vaistų kraujospūdžiui sukontroliuoti. Todėl ir tokiems pacientams, kaip kad Rooseveltas buvo, yra daugiau vil ties iš tokio stroko išsikaupti.

ISVADA: Geriausias yra tas gydytojas ir tas pacientas, kuris užbėga ligai už akių. Tada visi iki vieno pradedame ne po galvos bėgioti, bet vienas kitą imkime lenkti stroko išvengimui. Gydykimos vietos turimas ligas stropiai. Ypač cukrinę, podagrą, pakeltą kraujospūdį ir sklerozę kūno stropiai tvarkykime nieko negalėdami ir per visą savo gyvenimą, tokias negėroves kontroliuodami. Nėkimė dar šiandien sau iš galvos niekų niekus: manysime, kad po

visu už viso pasaulio perlus. Stroko neretai yra sunki negalė, o kartais net mirtina. Dar, būdamas atkakantis, kaip programoj versu duota, turi lydeti kiekvieną mūsiškį be jokiu atsi-kalbėjimų. Veiklą atskandį negali pakeisti viso pasaulio vaistai nuo stroko. Todėl visi Floridijos ir kitų pakraščiu lietuvių pensininkai, liaukitės ko nors gero apturėti be reikiamų paslaugų. Pradėkite tikrai lietuviškai, krikščioniškai gyven-ti: paskaitykite stipresnieji, paskaitykite pajėgesnieji saviems siupnesiems broliams taip svarbiu reikalu žinias šiame skyriuje paduodamas. Tai reiki sutinka.

mes lietuviškoje rastijsio sa-viems pasitaravimas. Liaukitės patzdrais virsti: surinkime save nagan ir keiskime savo nesveiko gyvenimo vagą daug sveikes ne tik tada mes galėsime tikėtis šio to geresnio stroko reikaluose. Atgaivinkime Lietuvoje turėtus Liaudies Universitetus čia šiovijsioje, didžiausiam sa-vam gerui visose, ypač sveikatos, srityse. Taip — ir ne per Floridos vandens bangą kitaip!

GLIOS MINTYS

Kun. Juozas Juozevičius

Kiekvienam pravartu, savyje gerį dūdinti giliomis mintimis nūdojantis. Elkitės taip: gyvenime ore patogiai atsisėdęs, užsimarkite, rankas ir pečius atpalaidavę palengva iškvėpk per nosį; giliai įkvėpk, palengva iškvėpk. Kartok gilų, reguliarių ir nerubant pastovų alsavimą du kart dienoje po 5—10 — 20 minučių. Jauskis atsipalaidavę ir galvok apie sau primintus ir artimus naudingus dalykus, visu nuo kasdienybės atsitolimes. Gerai gali tokiam elgesiui talkinti gilos mintys, arba ir savosios, kai tokias turime.

Persimainykite paruoškime sa-vyje daugiau vietos gerui. Visi turime keistis geresniais: persimainyti iš gėrėjų į blaiv-ninkus ar sakingiuosius; iš skrylaudėjų į pagalbą teikiančiuosius; iš apkaltėtojų į vien gerai, arba nieko, apie artima kalbančiuosius... Čia prisimin-

kimė Kristaus — žmogaus persimainymas.

Jėzus, paėmęs Petrą, Jokūbą ir Joną, užvedė Juos ant atkš-to kalno. Ča įvyko Jėzaus persi-mainymas Jėzaus rūbai ėmė bal-tai, spindėti. Prie jo pasirodė Moze ir Eljas, kurie su juomi kalbėjosi.

Apastalai, tai matydami, pa-kilo dvasioje Petras sako Jė-zui: „Mums čia gera būti, pa-da-rykime tris palapines vieną Tau, kitą Mozei ir trečią Eljui.“ Jie buvo dieviško džiaugsmo pagau-ti, kad nebenorėjo grįžti nuo kalno žemyn.

Iš aukštybių pasigirdo bal-sas: — „Šis yra mano mylima-sis sūnus: Jo klausykite“.

Apastalai girdėjo jo dievišką išmintimi persunktus pamoky-mus. Jie matė Jo stebuklus. Ta-čiau jų akys vistiek liko Dievo Sūnus žmogaus kūne. Kūnas, kaip žmogaus kūnas gali būti pažeidžiamas kūnas kaip daiktas, gali būti pažeidžiamas. Kū-nas kaip daiktas, turi visas žmo-giškas savybes, pasmerktas su-jrėjimui ir sunaikinimui.

Pelenų dieną kunigas, ber-damas pelenus ant galvos, sako: — „Atsimink, žmogau, dulke esi ir į dulkę pavirsi.“

Jėzus, priimdamas žmogaus kūno savybes ir likimą. Apa-stalai, žveigiami į Jėzų, negalėjo ko nors dieviško jo kime įžvel-gti.

Atėjo Didžioji Savaitė su Pa-skuline Vakariene, kryžiaus kan-čia ir palaidojimu uoloje. Rei-kėjo dar lyg kokio apastalų dvasios paruošimo didžiajam Pri-sikėlimui iš numirusių.

Prisikėles iš numirusių Jė-zaus kūnas jau turėjo tūbulės-nes savybes... Jis įeidavo pro už-darytas duris. Jis pasirodydavo tai šen, tai ten. Išnyko žmogaus kūniui ypatingi salygojimai lai-ko ir materijos.

Mes esame savotiški, kas lie-čia tikėjimo dalykus. Esame ne linke lengvai tikėti ir priimti. Greičiau sutiksime, kad iš kitų planetų atskrenda į žemę lėkš-čių sviesos; gal būt ir protingos būtybės. Patikėsime, kad tos būtybės, gal būt, ir neturi žmo-gaus kūno materijos.

Iš kitos pusės ir tuo galima patikėti. Mokslas sako, kad er-dvėse nėra nei laiko, nei vietos matavimų. Mokslas sako, kad nėra materijos, viskas, ką mes matome, tai ne daiktai, o ener-gijos jėgos judėsiai...

• Ir tapati savosio, lietuviško visuomenės tarnas, ne, dar dau-giau — jos vergas, dėl jos metu metais nebeimamas, kaip skaisti saulutė šviečia ir džiugina. Kur tik kas m:n liepė eiti, eja, ne-at-iklau-damas, kas ji galiojo man liepti: bet tik visuomenės labui. Jė, jau dirbau be atodairos, laiku nesumetęs, ar aš tam kva-kalbančiuosius... Čia prisimin-

Great American Dream Machine.

America is the place that is made of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make many dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the U.S. Savings Plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Take stock in America.

U.S. Savings Bonds mature in less than six years.

Your Best Valentine!

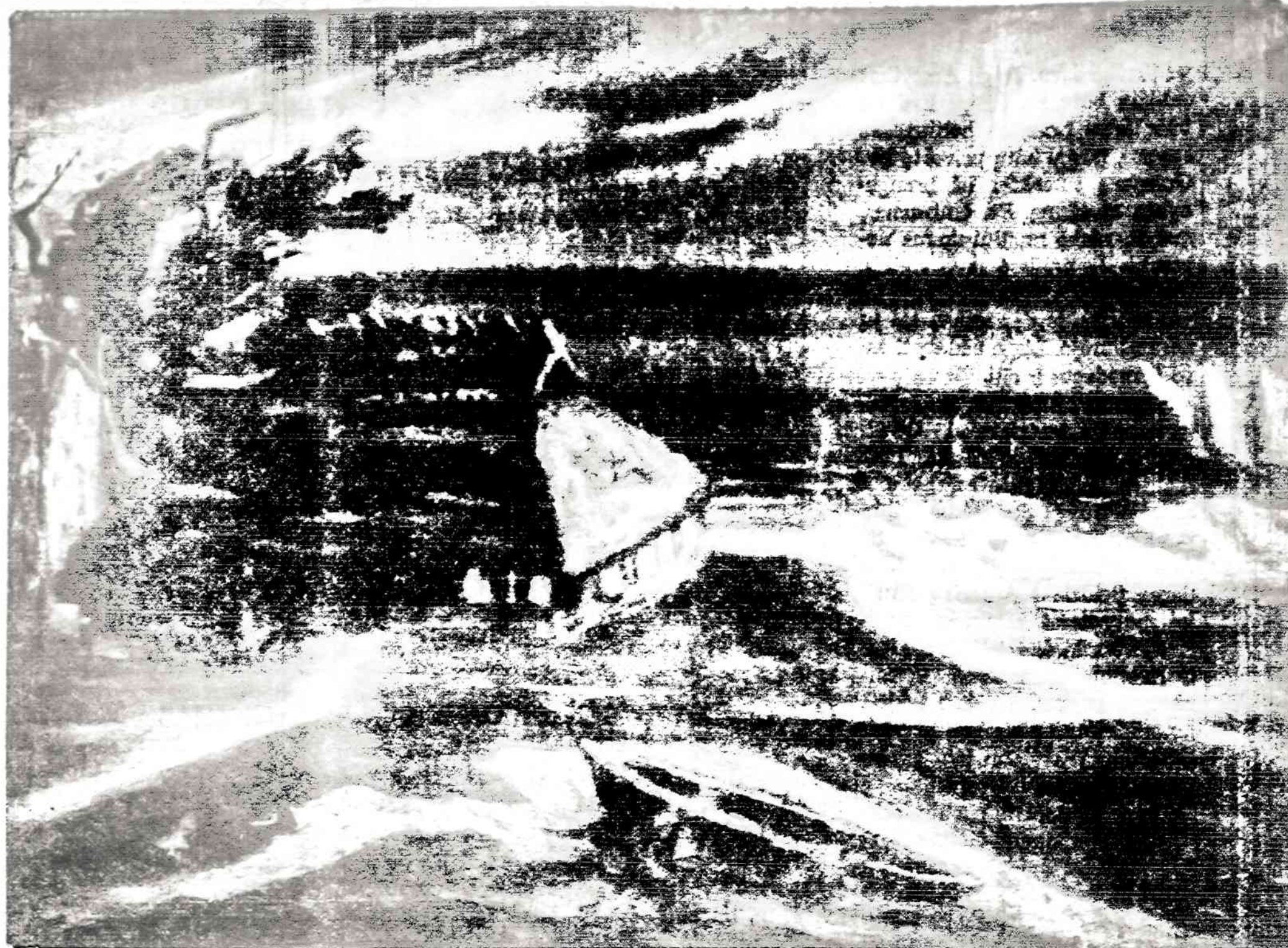
NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily, Except Sunday, Monday and Holiday,
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-4104

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS #7404000
Postmaster: Send address changes to Naujienos
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1980	metams	\$40.00
Subscription Rates:	pusei metų	\$22.00
	trims mėnesiams	\$14.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
C'icago \$45.00 per year, \$24.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusei metų	\$24.00
	trims mėnesiams	\$14.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:	metams	\$45.00
	pusei metų	\$24.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:		
metams	\$45.00	
pusei metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$14.00	
vienam mėnesiui	\$4.00	
Kitose JAV vietose:	\$5.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

ADOMAS GALDIKAS

"SAMTOVAIZDIS" (Tap. 6d)

PAVERGTAI LIETUVAI REIKIA NE TIK LAISVĖS, BET IR NEPRIKLAUSOMYBĖS!

"Draugo" š. m. rugpjūčio 24 d. numeryje buvo įdėtas pranešimas apie Baltų Laisvės Lygos, Los Angeles publikaciją, pavadintą "Puikus Baltų lygos lankstinukas". Nesu matęs to "Draugo" korespondento išgarbinto lankstinuko, tik man užkliuvo to lankstinuko antraštė: "The Baltic Nations' All We Want is Freedom."

Man rodę, kad šitaip statant Pabaltijo tautų laisvės klausimą, yra kompromituojamas jų pagrindinis tikslas, kad jos ne tik nori laisvės, bet ir pilnos nepriklausomybės. Tos nepriklausomybės nori nuo Sovietų Sąjungos jų reikalų tvarkymo.

Jei mes sakome, kad Pabaltijo tautos nori tik laisvės, būdamos Sovietų Sąjungos sudėtyje, tai mes jas degraduojame tik į Sovietų Sąjungos etnines grupes, kurios visos nori daugiau laisvės nuo tos Sovietų Sąjungos centralizuotos bolševikinės sistemos, kurią nustato ir išlaiko tik tikrieji Rusijos kacapai, nors prie jų prisideda ir kitų pavergtų tautų išgamos!

Lietuvių politiniai veiksniai laisvame pasaulyje bandė eilę metų užkirsti kelią Vakarų pasaulio politikams kalbėti apie Pabaltijo tautas, tik kaip apie Sovietų Sąjungos etnines grupes, kurios tik siekiančios sau daugiau laisvės Sovietų imperijoje.

Labai būtų blogai, kad tas išgarsintas Baltų lygos lankstinukas paremtų tokius samprotavimus.

Pastaraisiais mėnesiais mums tenka daug skaityti ir girdėti apie Pietų Afrikos juodaodžių ir mulatų, kurie sudaro to krašto didžiausią gyventojų dalį, kovas dėl jų laisvės.

Negi mes norime lietuvių tautos nepriklausomybės pastangas pastatyti greta tų spalvotų pietų afrikiečių nimo byloje visų veiksmų ir veiksmėlių pastangos turėsimų, jei mes sakome, kad lietuvių tauta irgi nori tik būti suderintos, kad jie visi vartotų vienodą kalbą.

laisvės?

Labai didelį vaidmenį lietuvių tautos išlaisvinimo kovoje vaidina Katalikų Bažnyčia. Kažkaip jos pasiūlytiems idealistams pavyko per ilgą keliolikos metų laikotarpį pavergtose Lietuvoje paruošti ir išleisti Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos numerius.

Mes turime labai džiaugtis tokiais Lietuvos katalikų pagrindžio pasiekimais.

Vienok, kartais ir laisvųjų lietuvių spaudoje pasigirsta balsų, kad tos Kronikos pasisako išimtinai tik už religijos laisvę ir kad jose labai retai arba niekada neužsimenama apie lietuvių tautos išlaisvinimą iš Sovietų Sąjungos vergijos.

Taisi, čia turime ir vieną labai ryškų pavyzdį kovos už laisvę, t. y. už religijos laisvę, bet ne už tautos išlaisvinimą.

Baltų Laisvės Lyga, atrodo, labai energingai ir tiksliai veikia prieš tą OSI įstaigą, keliančią vadinas karo nusikaltėliams išpildinimo arba deportacijos bylas.

Netenka aiškinti, kad toji OSI įstaiga dažnai prailenka su JAV priimtais teisės ir teisingumo standartais.

Bet kuomet toji Lyga paliečia bendruosius Pabaltijo tautų laisvinimo žygius, dažnai tos Lygos veiksmas tenka apsirikti.

Neseniai iš tos Baltų Lygos svarstybių buvo išėjusi nuomonė, nuvertinti Pabaltijo valstybių užgrobito nepripažinimą ir Pabaltijo diplomatinį atstovų reikšmę. Dabar vėl turime tą Pabaltijo tik laisvės, o ne išlaisvinimo skelbimą.

Iš tų pastabų peršasi išvada, kad Lietuvos laisvinimo byloje visų veiksmų ir veiksmėlių pastangos turėsimų, jei mes sakome, kad lietuvių tauta irgi nori tik būti suderintos, kad jie visi vartotų vienodą kalbą.

PRIEŠ DEŠIMTMEČI TRAKUOSE BALTISTIKOS KONFERENCIJA BAIGĖ RUSAS STEPANOVAS LIETUVIŠKAI

Spausdiname iš Vilniaus atėjusioje, kurioje dalyvavo ne tik suose "Kultūros baruose" spausdintą rašini apie 1977 metais Trakuose vykusią Baltistikos konferenciją. Joje dalyvavo įvairių valstybių atstovai, įskaitant ir Amerikos, bet iki šio meto apie minėtą konferenciją nieko nežinojome, bet retas ką težinojo ir pačioje rusų pavergtose Lietuvoje. Rašinyje daug naujų datų, kuriuos visiems verta žinoti, bet yra daug ir netikslumų, apie kuriuos pakalbėsime šiomis dienomis.

N. Red.

Tarptautinių konferencijų, simpoziumų baigimo iškilmėse, paprastai kas nors iš svečių padėkoja šeimininkams už rūpesčius, pašneka apie konferencijos ar simpoziumo naudą tolesnei mokslo raidai. Būna dažniausiai tai visais dalyviams gerai žinomas mokslininkas, o savo žodį jis pristengia užbaigti šeimininkų gimtąja kalba.

1975 m. rugsėjo 27 dieną III sąjunginėje baltistikos konferen-

cijoje, kurioje dalyvavo ne tik Tarybų Sąjungos mokslininkai, bet ir svečių iš Lenkijos, Latvijos, Lietuvos, Vokietijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Norvegijos, Švedijos, Vokietijos Federatyvinių Respublikų, Šveicarijos, Jungtinių Amerikos Valstijų konferencijos rengėjų ir šeimininkams padėkojo TSRS Mokslų Akademijos kalbotyros instituto profesorius Jurijus Stepanovas. Jo išsakytą tūrą parinkta buvo ne tik lietuviškai pasakoti, bet ir tik paskutinį sakinį, bet visa kalba, ir kalbėjo, dideliu daugeliu nestebimui, be jokio popierėlio, nie kur nesumašydamas, bet viską žodžių galūnių, gražuoliai atstodamas visokius balsių žaizdus ir priegaides.

Kai 1948 m. Jurijus Stepanovas baigė vieną Maskvos mokyklą, dėl tolesnio gyvenimo kelio ir būsimosios profesijos jam galvos lauzyti neturėjo — mat, be brandos atestato, jis gavo jau ir ispanų kalbos vėro diplomą.

Kitai, mūsų pastangos tautos laisvinimo byloje pasidarys panašios į tą Babelio bokšto statymą.

Dr. Kazys Šidlauskas

J. ŠARAPNICKAS

NEPAMIRSKIME MŪSŲ DIDVYRIŲ PARTIZANŲ

(Tęsinys)

Raudonarmiečiams įvažiavus į drąsą lietuvių paruoštą, kaip raudonarmiečiai vadina, pasala, netikėtai staigia ir taiklia ugnimi taip paitiko "išvaduotojus", kad jie gavę tokį smūgį iš sukilėlių žemaičių, turėjo dumti atgal į Sėtą, palikdami 4 sunkvežimius, berods, 6 priekabas, 3 užmuštus ir vieną sužeistą raudonarmietį, nes jie kovojo tol, pasirinkę uždangas po sunkvežimiais, kol gavo iš sukilėlių taiklų kulipką.

Sukilėlių buvo pastebėta, kad dalis raudonarmiečių pabėgo, kautynėms nesibaigus. Sėdos kryptimi, prisidengdami miškais ir slėniais.

Neviskas vyko sklandžiai Ylakių pagrindžio vadovybei, kaip buvo nutarta iš anksto. Nutarta buvo taip. Tik prasidėjus vokiečių — rusų karui, tuojau pagrindžio vadovybei susirinkti į nuosalią nuo kilių slaptą vietą pas vieną trobelininką, lietuvių patriotą ir apsaustyti tinkamiausią datą ir valandą kada pradėti sukilimą ir per ryšininkus tuojau informuoti slapty trejukių vadovus, kad valandą valandoj visi vyktų į Ylakių miestą ir jį išvaduoti iš komunistų žiaurios diktatūros.

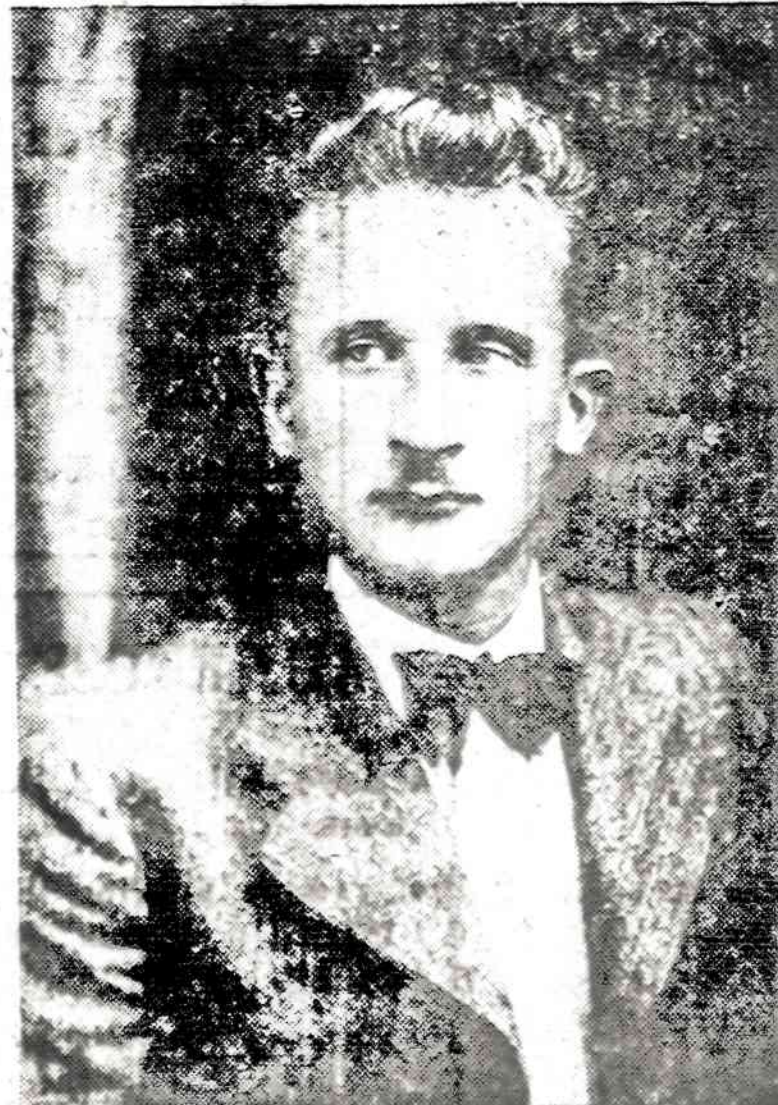
Kad prasidėjo kovos, apie 20 partizanų iš Mažeikių, Ylakių, Sočių jau kelias dienas buvome

ištupėję po elglėmis Laumių miške. Tame partizanų tarpe buvo ir kap. Stasys Baipsys, ir, kaip lakūnas, tuojuo nustatė, kad aukštai anksti rytą skrenda vokiečių žvalgybiniai-liketuvali ir padarė aerodromų nuotraukas, tuojau bus pasiųsti bombonešiai išbombarduoti aerodromus. Taip ir buvo. Be to, pora partizanų nuyko pas artimiausį ūkininką, pasiklausyti žinių per radiją. Tuojau sugrįžę pranešė, kad prasidėjo vokiečių — rusų karas.

Tame miške buvo ir iš Ylakių miesto priklausančių slaptoms pagrindžio veiklos trejetukėms. Trumpai painformavau apie Ylakių miesto užėmimą sekancią dieną, jei nebus stiprių Raudonosios armijos karių ir išvykau į slaptą Ylakių pagrindžio vadovybės susirinkimo būstinę, nes karas jau prasidėjo.

Nuvažiavęs K. Venckaus neradau ir trobeliniką pranešė, kad prieš 3 dienas nakvojo ir išėjo. Vykstu į kitą slaptą vietą ir ten nerandu. Reikia, vokiečių — rusų karas prasidėjo ir negalima surasti pagrindžio vado, kurio pareiga buvo vadovauti kovoms užimant Ylakių miestą ir jį apsaugoti, kad komunistai su rusų pagalba neužimtų Ylakių miesto ir neišvadytų patalietų lietuvių Tada ėmiausi iniciatyvos vienas vykdyti

Tuojau nuvažiavau dviračiu pas kap. Praną Petrauską (jau miręs Chicagoj) ir paprašiau, kad sutiktų vadovauti 1941 m. birželio mėn. 23 dieną

Kazys Venckus

užimant Ylakių miestą. Supažindinau su visa pagrindžio veikla (apie kurią jis nieko negirdėjo) ir daugiau perskaityti pulk. K. Škirpos raštiską instrukciją, kas daryti pagrindžio lietuviams vokiečių — rusų karui prasidėjus.

Kap. Petrauskui pranešiau apie sukilimo

dieną ir valandą, kuris teigiamai sutiko paruoštą planą ir sutiko, "jei gausiu ginklą, nes jokio neturiu ir tada vadovausiu Ylakių valsčiaus sukilėliams."

Tuojau įteikiau kap. Petrauskui savo asmeninį ginklą ir kitas raštiskas informacijas, kaip vadovauti sukilimui.

Apie sukilimą buvau rašęs, kad ne vėliau turi prasidėti 1941 metais birželio 23 d. 10 val. ryto. Jei sukilimo data būtų sukilėlių vadovybės paskelbta, kad ir tą pačią dieną, bet kelias valandas vėliau, sukilėliai nebūtų sėjęs nugalintuoti Latvijos sieną saugojančią policiją, tai sukilėliai nebūtų buvę pajėgūs atmušti Raudonosios armijos atvažiuojančios su 7 sunkvežimiais ir priekabomis nuo Sėdos kelio ir užimti Ylakių miestą ir patriotai lietuviai būtų masiškai išvadyti ir apipiešti.

Kazys Venckus atsirado Ylakiuose 1941 m. birželio mėn. 26 dieną. Tuo metu aš buvau užimtas, nes reikėjo iš komunistes Rozalijos Dapkaitės-Jakaitės perimti kooperatyvą, kurį 1940 metais jinau, kaip komunistė, rugsėjo 1 d. perėmė kooperatyvą iš manęs, buožės kilimo ir laudies priesos.

(Bus daugiau)

H. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

Modernios poezijos knyga. Kaina 5 dol. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigus tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius

1938 S. Mannheim Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą sešadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 461-8200, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3921 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Dr. ALG. KAVALIŪNAS

Vidaus ir kraujo ligos. Nechirurginis venų išsiplėtimo hemoroidų gydymas.

5540 S. PULASKI RD.
Chicago, IL 60629
Tel.: 585-2802

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2616 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko skinius ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 176-2880,
Residencijos telefonas: 448-5545

Florida

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo takų chirurgija.

5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 ar 376-5996

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Prisimam Master Charge
ir VISA korteles.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS

Seštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Stoties WOPA - 1490 AM
Transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parka.

Vadovė — Aldona Dūkūnė

7159 So. Maplewood Ave.
Chicago, IL 60629
Telef. 778-1543

EIGHT HEARTY DISHES

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.

Visos laidos iš WCEV stoties, banga 1450 AM.

St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.

15 WTIS stoties, 1110 AM banga.

2646 W. 71st Street

Chicago, Illinois 60629

Telef. 778-5374

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

— Amerikos Lietuvių Piliiečių

Pašalpos klubo susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 8 d., 1 v. popiet Anelės Kojak salėje, 4500 S. Talman Ave.

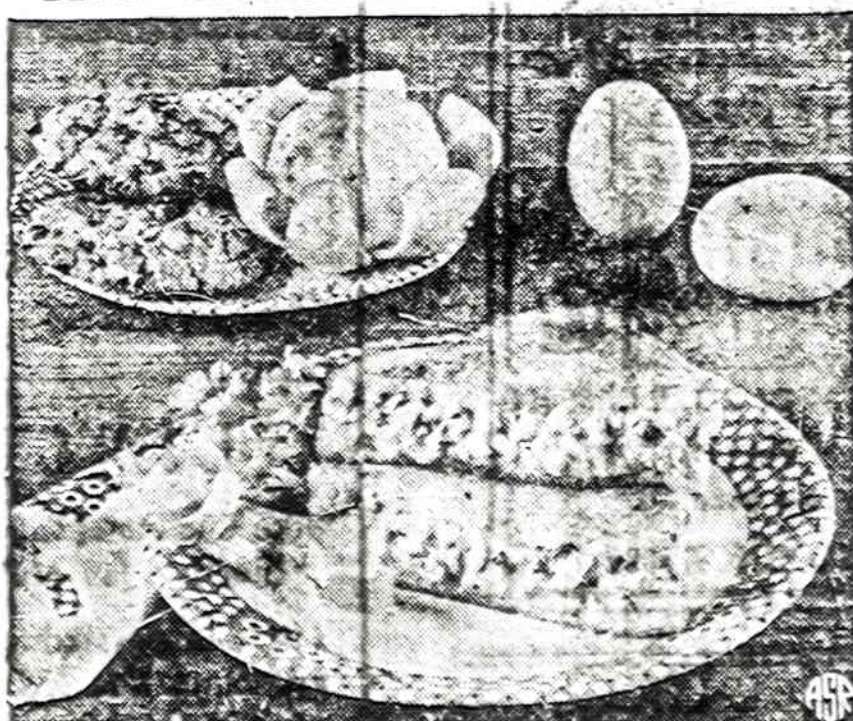
Nariai kviečiami dalyvauti. Bus vaišės. Ben Jurėnas, rašė.

Atsiųsta paminėti

"Lietuvių Dienų" žurnalo birželio numerį yra J. Vitėno pasikalbėjimas su Liūto Griniūmi. Ruošiamasi teisti Sovietų Sąjungą. In Memoriam Stasys Laučius, jo eilėraščiai: Lyra ir Satyra. Lietuvių išeivijos kultūros klausimas. Klevelando lietuvių veikla. Pasisekusi premijų šventė — V.R. Julija Švabaitė — Motiejus portretas, Pasternako ir Putino likimai.

Anglų kalbos skyriuje randama: Pabaltiečių vargija. Naujas narys Helsinkio taryboje. Gintaras — lietuviškas auksas. Sovietų milicija "susekė" marškinų fabrikėlį. Sovietai puola Laivės ryžto ekskursiją laivu. Jaunas lietuvis pabėgo iš Afrikos.

Golden Egg And Cheese Salad Sandwiches

Fuel up your hungry back-in-school kids with a nutritious lunch of Golden Egg and Cheese Salad Sandwiches. The filling is economical and easy-to-do because it relies on hard-cooked eggs.

Golden Egg and Cheese Salad Sandwiches 4 sandwiches

4 hard-cooked eggs, chopped	1 tablespoon chopped pimiento, optional
1/2 cup shredded Cheddar cheese	1 teaspoon prepared mustard
1/4 cup mayonnaise or salad dressing	1/4 teaspoon Worcestershire sauce
1 tablespoon snipped parsley or parsley flakes	1/4 teaspoon salt
	8 slices bread
	Softened butter

Combine all ingredients except bread and butter. Spread 4 slices of bread with about 1/3 cup egg salad mixture each. Top with remaining bread. Butter outside of sandwiches. Grill in skillet or on griddle over medium-high heat until golden brown. Turn and brown other side.

*HARD-COOKED EGGS: Put eggs in single layer in saucepan. Add enough tap water to come at least 1 inch above eggs. Cover and quickly bring just to boiling. Turn off heat. If necessary, remove pan from heat to prevent further boiling. Let eggs stand covered in the hot water 15 to 17 minutes for large eggs. (Adjust time up or down by about 3 minutes for each size larger or smaller.) Immediately run cold water over eggs or put them in ice water until completely cooled.

To remove shell, crackle it by tapping gently all over. Roll egg between hands to loosen shell, then peel, starting at large end. Hold egg under running cold water or dip in bowl of water to help ease off shell.

Viktoras Petravičius

Linių rovėjos, grafika

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

PUOŠE ŽEMĖ IR ŽMONES

APLINK MŪSŲ NAMUS

Linai yra pluoštinis ir aliejinis kultūrinis augalas. Spėjama, kad Lietuvos teritorijoje linai buvo pradėti auginėti žalvario amžiaus pradžioje. Ką patvirtina kai kuriuose senkapuose rastos lininių audinių liekanos.

Istorinėje Lietuvoje linų auginimas jau buvo plačiai paplitęs. Auginėjai paruoštais ligais ir sėmenimis nei duoktė mokėjo savo valdovams.

Mūsų laikais linai buvo sėjami kiekviename ūkyje. Net ir bežemiai stengdavosi pas ūkininkus savo reikalus pasisėti kelis goričius sėmenų.

Už vieną goričių pasėtų sėmenų reikėjo atidėti 4-5 dienas.

Žurnalas gausiai iliustruotas. Viršelyje inž. Liūto GGRinaius nuotrauka ir kt. klausimai.

1939 m. Lietuvoje linų pasėliai užėmė 86,000 ha žemės plotą. Rašoma, kad geriausius linus užaugindavo Rokiskio apylinkė. Linai ir sėmenys dar buvo eksportuojami ir į užsienį. Tai buvo svarbus pajamų šaltinis.

Linų paruošimo ir apdirbimo eiga buvo ilga ir sunki. Paprasčiau žmonės ją vadino "lino kamščiu".

Užaugusius linus raudavo, kuldavo, mirkydavo, džiovindavo, mūdavo ir atiduodavo visą eilę kitų darbų, iki iš jų paruošdavo baltas drobes.

Beveik visus darbus tekdavo atlikti rankomis, nes neturėta tinkamų mašinų. Tai dažnai buvo daromos tautos.

Iš linų moterys priausdavo rašutų drobių, įvairių audinių, kurių užtekdavo savo kasdieniniams reikalsams ir dar dukterims sukraudavo krauti.

Tas ilgas ir sunkus linų apdirbimas buvo apipintas įvairiomis dainomis, pasakomis, prietarais ir k.

Sėmenys buvo naudojamos aliejui spausti. Jį naudojo maistui, apšvietimui, odų išdirbimui ir kitoms reikalsams. O jų išspaudus gyvuliams sušerdavo.

Pradžioje Lietuvoje aliejus buvo spaudžiamas paprastais rankiniais presais. Vėliau, spaudyklos pradėjo tobulėti ir jų turėjome ne tik miestuose, bet ir po kelias kiekvienaime valsčiuje.

Ilgainiui linų apdirbimo darbas žymiai palengvėjo, nes pradėta naudoti mašinas. Pirmąją lininą rauti mašiną Lietuvoje įsigijo 1937 metais. Ją nupirko "Lietūkis" ir sumokėjo 1,800 litų. Ji buvo išbandyta ty metų rugsėjo 25 d. Šiaulių apylinkėse.

Išbandžius pasirodė, kad mašina pakankamai rovė švarius, be žolių ir neįsigulsius linus. Nu rauti linai suguldomi pradalgėm ir jos reikia tik surišti į punde-

lus ir susutvinti. Tą mašiną per 1 valandą nurovė apie 1 ha linų plotą. O per dieną mašina nuraudavo tiek, kiek 50 — 60 žmonių rankomis. Darbas atsiėjo žymiai pigiau ir greičiau.

Visas sunkumas buvo tik tame, kad tą mašiną galėjo vežti tik traktoriai.

Valdžia kaimuose statė patobulintas pirtis, kuriose žmonės jau galėjo minti linus moderniskomis mašinomis.

Linai įėjo ir į Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo istoriją. 1918 m. Anglija paskolino Lietuvai 300,000 svarų sterlingų. Tos paskolos garantiją sudarė linai.

Tuomet Lietuva turėjo linų, o Anglijoje buvo jaučiamas jų trūkumas. Tai Lietuva gavo pinigų, o Anglija — linų.

Vyksant nepriklausomybės kovoms, lietuvių mieliai aukėjo karluomenės reikalus plonus auksus. Tai buvo vertinga dovana, nes tuomet ligoninės neturėjo perrišamos medžiagos.

VAISIŲ VYNO GAMINIMO NAUDINGUMAS

Sveikiau būtų jokių svaiginamųjų gėrimų nevaroti. Jei to išvengti negalima, tai reikia rūpintis, kaip tų gėrimų pasigaminti pigiau ir iš tokios medžiagos, kuri būtų praktiškiausia vyno gaminiams sunaudoti.

Alų gamina iš geriausių miežių, kuriuos galima supenėti bekonams bei vištomis sulesinti. Degtinę gamina iš rugių, bulvių ir kukurūzų. Rūgiai galima paruošti, bulves su kukurūzais gyvuliams sušerti.

Svaigųjų gėrimų pakankamai galima pasigaminti iš vaisių ir uogų, kurių dažnai galime, pigiai įsigyti. Jei vynos būtų gaminamas iš vaisių ir uogų, tai žymiai mažiau reikėtų gaminti spirito. Išobulinius vaisių vyno gamybą, vaisvynis pasidarytų pigesnis už alų ir, be abejo, daug sveikesnis iš vaisių ir uogų galima pagaminti toksiškai vynos, kuris nieku nesiskirs nuo vynuoginio vyno. Be to ir daktarai leidžia ir senesnio amžiaus žmonėms išgerti stiklinuką vyno.

Pasinaudoję čia paduotais patarimais, galėsite pasigaminti sau, gana sveiko, to vaisuogių vyno. Tuo būdu, šiuo metu, t. y. vaisių sezonui artėjant, galite patys pasigaminti vyno ir neleisti pinigų svetiniams vynos pirkti.

KAIP PASIDARO VYNAS

Vyną daro iš vaisių sunkos. Kiekviena vaisių sunkoje yra cukraus. Į sunką nuo vaisių išoro patenka vyno mielių. Mielės iš cukraus pagamina spiritą ir angliarūgštį. Angliarūgštis, kaip dujos, išeina oran, o sunkoje palieka spiritas. Tuo būdu pasidaro vynos.

MAGD. SULAITIENĖ
(Bus daugiau)

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

Nature's Remedy

for GENTLE, OVERNIGHT RELIEF OF CONSTIPATION

Next time you need a laxative, get relief the Nature's Remedy way. Gentle. Overnight. Its natural active ingredients are so dependable you can take Nature's Remedy tonight and feel better tomorrow.

GET FREE GIFTS FROM NATURE'S REMEDY. SEE PACKAGE FOR DETAILS.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523 0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, Ill. 60650

Telef. 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 60th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Telef. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

KR. DONELAICIO LITUANISTINES MOKYKLOS PRADEDA 1985-86 MOKSLO METUS

Adv. V. Lietuvnickas

Adv. V. Lietuvnickas, patis
 luvęs IX-sios Kr. Donelaičio
 aukšt. mokyklos abiturento lai-
 čios tarpe, sveikina visus moki-
 nius, baigusius pradžios ir aukš-
 tesniąją mokyklą Marguerite Par-
 ko LB apylinkės valdybos var-
 du. Tai buvo 1984-81 m. m. už-
 baigtuvė, o nauji mokyklos
 metai abiejose Kr. Donelaičio
 mokyklose pradės rugs. 7
 d., 9 val. ryto. Nuotr. J. Tamu-
 laičio.

Kristijono Donelaičio pradine
 ir aukštesnioji lituanistinės mo-
 kyklos 1985-86 m. m. pradeda š.
 m. rugsėjo 7 d. Francis M. Mc-
 Kay valstybinės mokyklos patal-
 pose 6901 So. Fairfield Ave., Chi-
 cago Illinois 9 val. ryto moki-
 nių registracija. Tuo pačiu lai-
 ku bus registruojami ir nauji mo-
 kiniai. Reguliarios pamokos abie-
 jose mokyklose prasidės 10 val.
 ryto iki 1 val. po pietų.
 Pradinėje mokykloje veiks:
 vaikų darželis, parengiamasis
 skyrius, I-mas, II-res, III-čias,
 IV-tas, V-tas ir VI-tas skyrius.
 Į darželį priimami vaikai ketu-
 rių metų. Į parengiamą skyrių
 priimami vaikai penkių metų.
 Šiais mokslo metais mokyklo-
 je veiks specialus skyrius silp-
 niai arba visai lietuviškai nekal-
 bantiems vaikams. Mokykloje
 veiks lietuviškai nekalbančių
 klasių suaugusiems.
 Aukštesnioje mokykloje veiks:

V-ji, VI-ji, VII-ji ir VIII-ji kla-
 sės. Į V-tą aukštesniosios klasės
 priimami mokiniai išėję Lietu-
 vių Bendruomenės nustatyta pra-
 dinės mokyklos programą ir pri-
 statę baigimo pažymėjimą arba
 išlaikę įstojamuosius egzaminus.
 Egzaminai bus rugsėjo 7 d. Fran-
 cis M. McKay mokykloje 10 val.
 ryto. Mokiniai, kurie baigė Kr.
 Donelaičio pradinę mokyklą įs-
 tojamųjų egzaminų į V-tą kla-
 sę laikyti nereikės.
 Registracijos metu bus regist-

ruojami vaikai Pirmąjį Komu-
 nistų paruošti. Visi mokiniai ga-
 vusieji pataisas po registracijos
 rugsėjo 7 d. 10 val. ryto turės
 laikyti pataisų egzaminus. Moki-
 nių darbai bus tikrinami tą pa-
 čią dieną pamokų metu.

Registracijos metu bus galima
 įsigyti reikiamus vadovėlius. Tė-
 vų Komiteto nutarimu visi tė-
 vų prašomi registracijos dieną
 įmokyti bent pusę mokslapini-
 gių nuo kiekvieno vaiko. Dėl in-
 formacijų mokyklų reikalais
 skambinti telef. 776-2036 arba
 778-0358.

Direktorius Julius Širka

RUDIEJI IR RAUDONIEJI ŽUDO MAŽESNĖS TAUTAS

Tautų žudymas yra senas, kaip
 ir visa žmonija. Senas romėnų
 posakis — Homo hominis lupus
 esti — Žmogus žmogui yra vil-
 kas — tika ir dabar, nes vyksta
 ir tarptautinės žmogžudys-
 tės bei karai; kaimynų užpuoli-
 mai mažesnių tautų, jų žemės,
 turtų grožiniai arba "Dievo var-
 dan" ir dėl kitokių ideologijų
 įgyvendinimo išpletimas. Atseit
 — gyvenimo "pagerinimas" nu-
 galėtomis tautomis.

Iš tikrųjų, grobioniškos, galin-
 gesnės tautos puola silpnesnes,
 kad atimtų turtus, užimtų že-
 mės plotus, valdytų, nugalėtų
 kare žmones priverstų sau tar-
 nauti — vergauti. Užmaskuo-
 mi tikruosius tikslus stiprieji,
 atrodo, išgalvoja naujas ideolo-
 gines sistemas pasiteisinimui
 prieš pasaulio istoriją: užpuoli-
 kai nori gero pavergtiesiems...

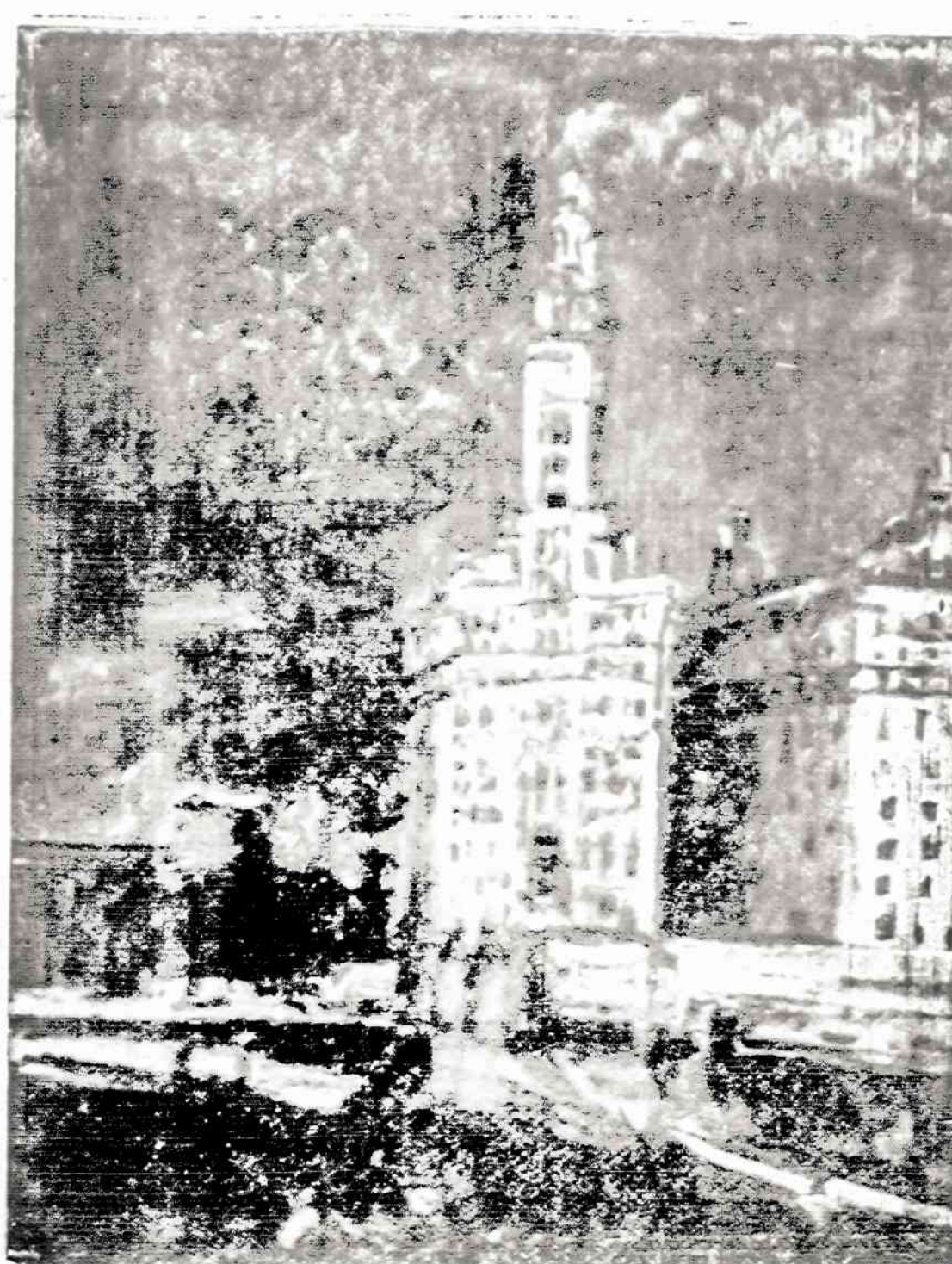
Graikų ir romėnų imperijos
 tai durė senovėje, o paskutinių
 metų tą patį tebedarė ir tebedar-
 o Markso-Lenino komunizmas.
 Hitlerio fašizmas ėjo tuo keliu —
 žudyti tuos, kurie gali trukdyti
 jų planams. Kremliaus valdovai
 žudė ir tebežudo savo (rusų) ir
 kitų tautų žmones, skelbdami
 "laisvę, lygybę, brolybę". Inter-
 nacionalas paskelbė: "Kas buvo
 niekas, tas bus viskas", ir už-
 mės beveik trečdalią pasaulio, fo-
 liau plečiasi melaginga propa-
 ganda ir modernių ginklų pagal-
 ba.

Hitlerio fašistinė nacių "Uber-
 menscho" ideologija gyveno tru-
 mpai, o hitleriniai svajotojai
 valdyti Europą. Gi kitos tautos
 buvo paskirtos išžudyti, išnai-
 kinimui, nuvertinimui kaipo
 menkavertės tautos... Hitleris
 tautų žudymus pradėjo nuo žy-
 dų ir lenkų bei čigonų. Lietuvių
 tautai irgi turėjo ateiti eilė, o jų
 žemė buvo numatyta pagrobti.

Mažųjų tautų Europoje žu-
 dymus per 1939-1945 m. karą
 vykdė ir rudiesi ir raudonieji
 okupantai. Kraujas ir ašaros te-
 kėjo upeliais. Nuo Hitlerio atė-
 jimo valdžion 1933-1945 m. II-sis
 Pasaulinis Karas nusinešė apie
 60 milijonų gyvybių.

Didžiosios valstybės — III-jo
 Reicho Vokietija ir Sovietų Są-
 junga paverė mažesias tautas ir
 valstybes, sulaužydamos visus
 tarptautinius įstatymus, konven-
 cijų nutarimus, patvirtintus dau-
 giausiai Ženevoje, per Tautų
 Sąjungos Konferencijas. Žmo-
 niškumo ir teisingumo principai
 buvo paminti ir po nacių ir po
 komunistų padu.

Vakarų Europa, Amerikai pa-
 dedant, apsigynė nuo rudojo
 barbaro, ir jis buvo sunaikintas.
 Hitlerininkų — nacių likučiai —
 karo nusikaltėliai — prieš žmo-
 niškumą — dar ir davar tebe-
 įieškomi po visą pasaulį ir sura-
 dūs, atiduodami nuteisimui už
 nekaltų žmonių žudymą.
 Kremliaus komunistai nuo pat

A. Cooper Skupas

Chicago miesto vaizdas

Lenino-Trockio laikų (1917 m.
 revoliucijos) išžudė milijonus ne-
 kaltų žmonių. Mažas tautas pa-
 vergė žudydami ir tremdami be
 pasigailėjimo. Ypatingai žiauriai
 elgėsi diktatorius Stalinas ir ga-
 lu gale jo kruvinieji darbai buvo
 viešai paskelbti per komunistų
 partijos suvažiavimą Kremliuje
 kito diktatoriaus Chruščiovo. Vis
 dėlto Stalino karstas buvo išim-
 tas iš garbingųjų mauzoliejaus
 ir palaidotas mažiau garbingoje
 vietoje).

R. Mažutis
 (Bus daugiau)

Trumpai

— Čiurlionio Galerija, Inc.,
 4038 Archer Ave., atnaujinta,
 perdažytos sienos, kiti pataisy-
 mai, duoda naują vaizdą. Po dar-
 bo dienos eventas, bus iškabinti

paveiksai publikai lankyti. Ši ru-
 denį mirusiųjų dailininkų pris-
 minimui bus surengta jų darbų
 paroda. Galerija atdara kasdien,
 išskyrus sekmadienį ir trečiadienį
 greta Midland Federal Bend-
 roves. Lankymas nemokamas.

— JAV R. LB Cicero Apylin-
 kės Valdyba rengia Tautos
 Šventės minėjimą š. m. rugsėjo
 mėn. 15 dieną 11:45 val. ryto.
 Sv. Antano parapijos salė, 3500
 Ct. ir 15 St. kampas, Cicero, Ill.
 Valdyba

Gautas mirusio J. Kalinsko
 palikimas \$5,000 perkeltas į
 Labdaros švietimo fondą, iš ku-
 rio palūkanos yra skiriamos lie-
 tuvių jaunimui, siekiančiam
 aukštesnio mokslo.

7-nerius metus dirbęs Liet.
 Namuose mirė Leonas Valukas.
 Jo dukte, specialiai atvykusi iš
 okup. Lietuvos, rado savo tėvą
 jau palaidotą.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
 Rental, Lease — Perpetuity
 REAL ESTATE FOR SALE
 Rental, Lease — Perpetuity
 PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGEMS TERMINAMS
 IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAI
 DEL VISU INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
 IR NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
 NOTARIATAS • VERTIMAS
 VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
 J. BACEVICIUS — BELL REALTY
 INCOME TAX SERVICE
 6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LAIKYKIMĖS MARQUETTE PARKE
 ČIA GERIAUSIA VIETA
 LIETUVIAMS.

3 butų mūrinis. Labai geros pajamos.
 Didelis butas savininkui. Geras investavimas.

3 butų mūrinis su garažu. Pelningas
 pirkiny.

Didelis, gražiai įrengtas bungalow.
 Nebrangus.

ŠIMAITIS REALTY
 INSURANCE — INCOME TAX
 2951 W. 63rd St.
 Tel.: 436-7878

GOVERNMENT HOMES
 from \$1 (U repair).
 Also delinquent tax property.
 Call 1-805-687-6000
 Ext. GH. 9617.
 for information.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
 Reikia Darbininkų ir Darbininkių

GOVERNMENT JOBS.
 \$16,359 — \$50,553/year.
 Now Hiring. Your Area.
 Call 1-805-687-6000
 Ext. R-9617

REPAIRS — IN GENERAL
 (airių) Taisyklai
 TAIŠO ORO VESINTUVUS,
 BALDYTVUS, SKALBIMO
 IR DŽIOVINIMO MAŠINAS
 BEI KROSNIS.
 Herman Dečys
 Tel. 585-6624

JOHN GIBAITIS
 Advokatas įstaiga
 6247 S. Kedzie Ave.
 (312) 776-8700

"LIUCIJA"
 Miko Šileikio apsakymų knyga
 "Liucija" jau atspausdinta.
 Autorius pavaizduoja lietuvių
 gyvenimą nuo XX šimtmečio
 pradžios iki II Pasaulinio karo.
 22 ilgesni ir trumpesni apsa-
 kymai, 184 psl. Kaina \$5.
 Gaunama "Naujienose" ir pas
 autorių: 6729 So. Campbell
 Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI
 TESTAMENTAI
 Tuo reikalu jums gali daug
 padėti teisininke Prano ŠULO
 paruošta ir teisėjo Alphonse
 WELLS peržiūrėta "Sūduvos"
 šleista knyga su legaliskomis
 formomis.
 Knyga su formomis gauna-
 ma Naujienų administracijoje.
 Knygos kaina — \$3.95 (su per-
 siuntimu).

ELEKTROS ĮRENGIMAI
 PATAIŠYMAI
 Turis Chicago miesto kaimą
 Dirbu ir užmiesčiuose, greitai
 garantuoti ir sauliniškai.
 KLAUDIJUS PUMPUTIS
 4514 S. Talman Ave.
 Tel. 927-3559

DEMESIO
 62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
 Tikrai \$126 puseiui automobilis
 liability draudimas pensininkams.
 Kreiptis: A. LAURAITIS
 4651 S. Ashland Ave.
 Chicago, Ill.
 Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiame ir taisome visų rū-
 šių stogus. Už darbą garan-
 tuojame ir esame aprausti.
 ARVYDAS KIELA
 6557 S. Tolman Avenue
 Chicago, IL 60629
 434-9655 ar 737-1717

M. ŠIMKUS
 Notary Public
 INCOME TAX SERVICE
 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7458
 Taip pat daromi vertimai, giminių
 iškvietimai, pildomi pilietybės pra-
 šymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance
 Good service/Good price
 F. Zapolski, Agent
 3208 1/2 W. 95th St.
 Evergreen Park, Ill.
 60421 — 424-9654
 State Farm Fire and Casualty Company
 Home Office: Bloomington, Ill.

Advokatas
 GINTARAS P. CEPENAS
 Darbo valandos: Kasdien: nuo
 9 val. ryto iki 5 val. vakaro.
 Seštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d.
 ir pagal susitarimą.
 Tel. 776-5162
 2649 West 63rd Street
 Chicago, Ill. 60629

ADVOKATO DRAUGIA
 V. BYLAITIS
 ir V. BRIZGYTS
 Darbo valandos:
 Nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet.
 Seštadieniais pagal susitarimą.
 6606 S. Kedzie Ave.
 Chicago, Ill. 60629
 Tel.: 778-8000

Triaminic® Syrup
 Triaminic® Tablets
 or
 Triaminic-12® Tablets
 For Allergy Relief
 that's nothing to
 sneeze at.
 © 1985 Dorsey Laboratories, Division of
 Sandoz, Inc., Lincoln, Nebraska 68501

Naujienose galima gauti
 AUGUSTINO PAŠKONIO
 knygą apie
 MARIJAMPOLES KARO MOKYKLĄ IR
 JOS KARIŲ LIKIMĄ
 Minkšti viršeliai. 90 psl. Kaina \$4.00.
 Už persiuntimą pridėkite \$1.00.
 Čekį rašykite ir siųskite:
 NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill., 60608

Aleksas Ambrose,
 CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS
 autorius,
 paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
 Chicago lietuvių istoriją
 (1869 — 1959 metai).
 664 psl., vardynas.
 Minkšti viršeliai. Kaina \$18.
 Persiuntimas — \$2.
 1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

PASSBOOK SAVINGS...
 the best way to save regularly!
 HOME financing.
 AT OUR LOW RATES
 WITH REPAYMENT
 TO FIT YOUR INCOME
 Mutual Federal Savings and Loan
 2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
 Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747
 HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
 SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
 Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gyd-
 tojų, visuomenės veikėjų ir rašytojų atsiminimus.
 Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1904
 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas b
 susirūpinimą \$8.00
 Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir
 grožis. Kietas viršelis \$4.00
 Minkštas viršelis, tik \$3.00
 Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS
 ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00
 Galima taip pat užsakyti pastu, atsiuntus čekį arba
 money order, prie nurodytos kainos pri-
 dedant \$1 persiuntimo maldoma.
 NAUJENOS,
 2212 W. CERMACK ST., CHICAGO, IL 60608